

Liperin kunta

**Liperin kunnan
oppilas- ja
opiskelijahuollon
suunnitelma
2018-21**

Hyväksytty:
Oppilashuollon ohjausryhmä 14.5.2018
Hyvinvointilautakunta 14.6.2018

Sisällysluettelo

Johdanto	3
1. Oppilashuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet	4
2. Oppilashuollon rakenne ja toimintatavat	4
2.1. Oppilashuollon organisaatio.....	5
2.2. Oppilashuollon toimintamallit	6
Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko koulu-/oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Lisäksi oppilaalla on oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon siten kun laissa säädetään.....	6
2.3. Monialainen yhteisöllinen oppilashuolto	7
Monialaiseen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään voivat kuulua.....	7
2.4. Monialainen yksilökohtainen oppilashuolto	7
2.5. Dokumentointi	8
Monialaisen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän muistiot	8
Monialaisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kirjaukset.....	8
Oppilashuollon rekisteri	8
Muut kirjaukset	8
2.6. Muut oppilashuoltoa toteuttavat yksiköt.....	9
Ammattiopisto Luovi	9
Siikasalmen kristillinen koulu.....	9
3. Oppilashuollon arviointi	9
LIITTEET:	
HUOLTAJIEN JA OPPILAAN SUOSTUMUS MONIALAISEN ASIANTUNTIJARYHMÄN KOKOONTUMISEEN	11
Yksilökohtaisen oppilashuoltoryhmän muistio.....	12

Johdanto

Oppilas- ja opiskelijahuoltoja paikallisesti ohjaavat seuraavat suunnitelmat:

Lastensuojelulain (417/2007) 12§:ssä tarkoitettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan oppilas- ja opiskelijahuoltoja koskeva osuus

Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma 2014 (OPH 22.12.2014), joka ohjaa oppilashuollon toteutusta seudullisin linjauksin ja Liperin esi- ja perusopetuksessa

Oppilas- ja opiskeluhuollon kuntakohtainen suunnitelma, joka on perustana koulukohtaisille oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelmille

Esi- ja perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelmat, jotka laaditaan kaikissa yksiköissä yhteistyössä esiopetuksen ja koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Oppilas- ja opiskelijahuollon lainmukainen järjestäminen edellyttää riittäviä psykologi-, kuraattori- sekä terveydenhoitaja- ja lääkäriresursseja. Oppilaalle/opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilas/opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas/opiskelija on tätä pyytänyt. Terveydenhoitajan vastaanotolle on tarvittaessa päästävä ilman ajanvarausta ja yhteys koulu/opiskeluterveydenhuoltoon on arkipäivänä saatava välittömästi hoidon tarpeen arviointia varten.

Tämän Liperin oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelman on laatinut monialainen oppilashuollon ohjausryhmä. Suunnitelman taustalla ovat oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) sekä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos (4/011/2014). Tässä suunnitelmassa oppilas tarkoittaa lasta, oppilasta sekä opiskelijaa. Oppilas- ja opiskeluhuollosta käytetään käsitettä oppilashuolto.

Liperissä 14.5.2018

Virpi Eronen, oppilashuollon ohjausryhmän puheenjohtaja, Liperin koulu

Vänskä Sanna, oppilashuollon ohjausryhmän sihteeri, Viinijärven koulu

Muut jäsenet:

Pasanen Pirjo, Ylämyllyn koulu

Naumanen Mari, varhaiskasvatus

Kuivalainen Helena, Ammattiopisto Luovi

Nukarinen Thomas, esiopetus

Pennanen Eija, Siun sote

Seilonen Tuire, Siun sote

Keronen Jari, Siikasalmen kristillinen koulu

Torvinen Hanna, lastensuojelu

Ristola Hanna-Kaisa, kyläkoulut

1. Oppilashuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet

Oppilashuollon tavoitteena on oppilaiden, oppilaitosyhteisöjen ja oppimisympäristöjen hyvinvoinnin tukeminen. Oppilashuollon tehtävänä on myös hyvinvointia edistävien toimintatapojen organisointi, järjestäminen, arviointi ja kehittäminen. Hyvinvoinnin rinnalla oppilashuoltolaki ohjaa terveyden, osallisuuden ja oppimisen edistämistä. Myös Liperin kunnassa oppilashuoltotyössä pyritään ennen kaikkea ennaltaehkäisevän yhteisöllisen oppilashuoltotyön toteuttamiseen jokapäiväisessä arjessa. Toiminnan laadusta yhteistyönä vastaa monialainen oppilashuoltohenkilöstö.

Liperin kunnan toimintaa ja palveluiden järjestämistä myös oppilashuoltotyön osalta ohjaa kolme arvoa ja tavoitetta, jotka on kirjattu kuntastrategiaan 2018-2021:

Hyvinvointi on yhteisöllisyyttä ja välittämistä, yhteistä tekemistä, sinnikkyteen kannustamista ja hyvän huomaamista.

Elinvoima on viihtyisää ja turvallista elinympäristöä, yrittäjyyden tukemista ja hallittua kasvua.

Osallisuus on vuorovaikutusta ja näkyvää yhteistä toimintaa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain uudistuksen yhteydessä Liperin kunnan oppilashuoltotyön taustalle valittiin seuraavat kolme arvoa:

Lapsilähtöisyys

Työskentelymme lähtökohtana ovat lapsen ja nuoren tarpeet ja vahvuudet. Lapsella, nuorella ja hänen perheellään tulee olla mahdollisuus osallistua tuen suunnitteluun ja arviointiin.

Luottamus

Luottamus on hyvän yhteistyön edellytys. Se syntyy avoimessa ilmapiirissä, kun tunnemme toinen toisemme ja luotamme, että jokainen tekee sovitut tehtävät.

Kunnioitus

Kunnioitus on sitä, että arvostamme toisiamme ihmisinä, oppijoina ja ammattilaisina. Sitä edistää erilaisten mielipiteiden huomioiminen, omissa mielipiteissä joustaminen ja tehtyihin päätöksiin sitoutuminen.

2. Oppilashuollon rakenne ja toimintatavat

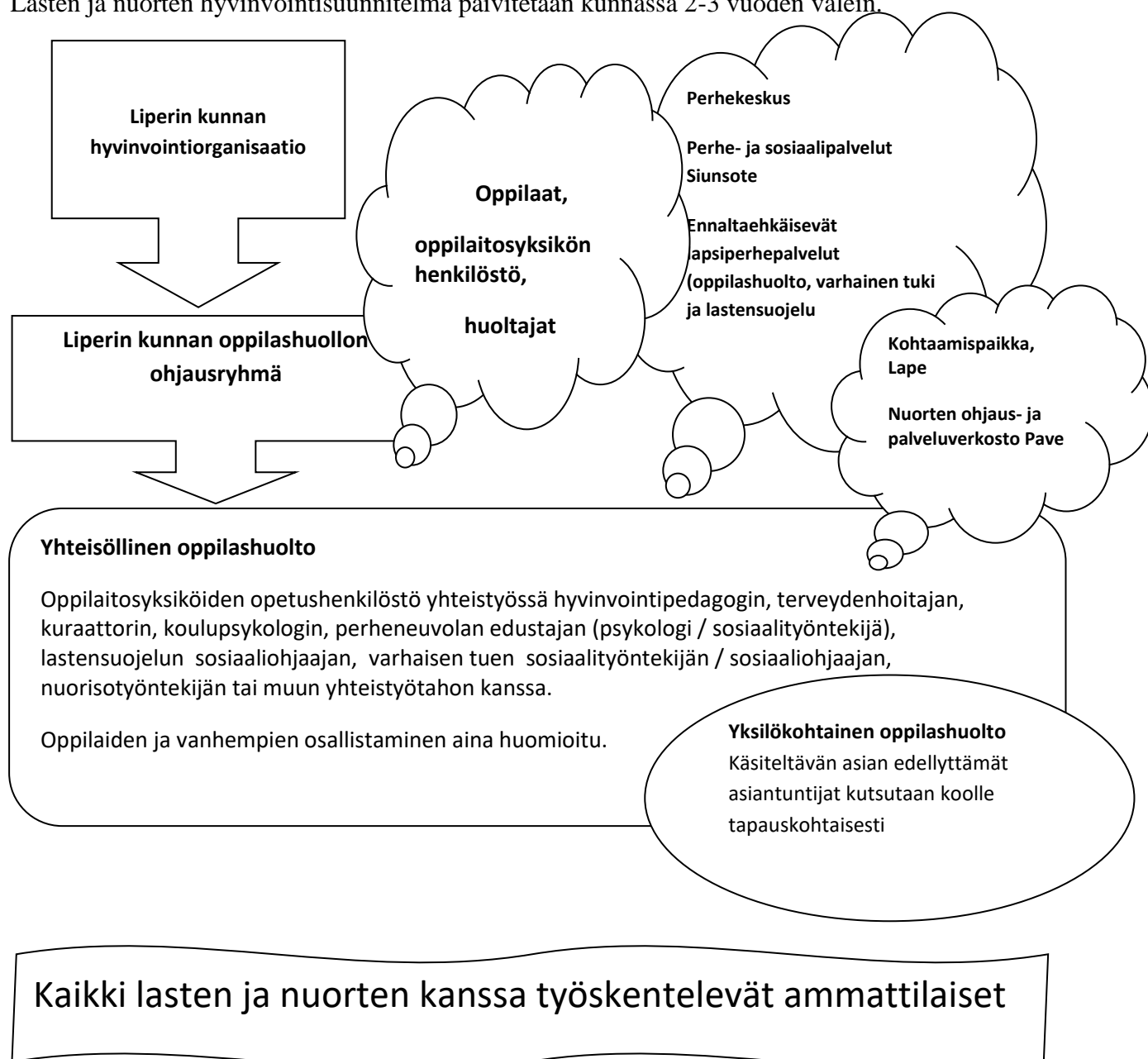
Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Sen avulla turvataan varhainen tuki sitä tarvitseville, edistetään oppilaan osallisuutta sekä ehkäistään ongelmien syntymistä. Oppilashuollon tulee edistää myös koko yhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä, turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

2.1. Oppilashuollon organisaatio

Koulutuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen oppilashuollon ohjausryhmä. Liperissä oppilashuollon ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sivistystoimen määräämä henkilö ja ryhmässä on edustus esi- ja perusopetuksesta, kouluterveydenhuollosta, perhe- ja sosiaalipalveluista (oppilashuolto, varhainen tuki ja lastensuojelu) ja Ammattiopisto Luovista ja Siikasalmen kristillisestä koulusta.

Liperissä kokoontuu nuorisolain edellyttämä Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto (PAVE) kaksi kertaa syyslukukaudella ja kaksi kertaa kevätlukukaudella. Verkostoryhmän kokouksissa käsitellään laajasti oppilashuoltoon ja nuorten hyvinvointiin liittyviä ilmiöitä. Kokouksia valmistelee verkoston monialainen kehittämisryhmä (VEKE).

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päivitetään kunnassa 2-3 vuoden välein.

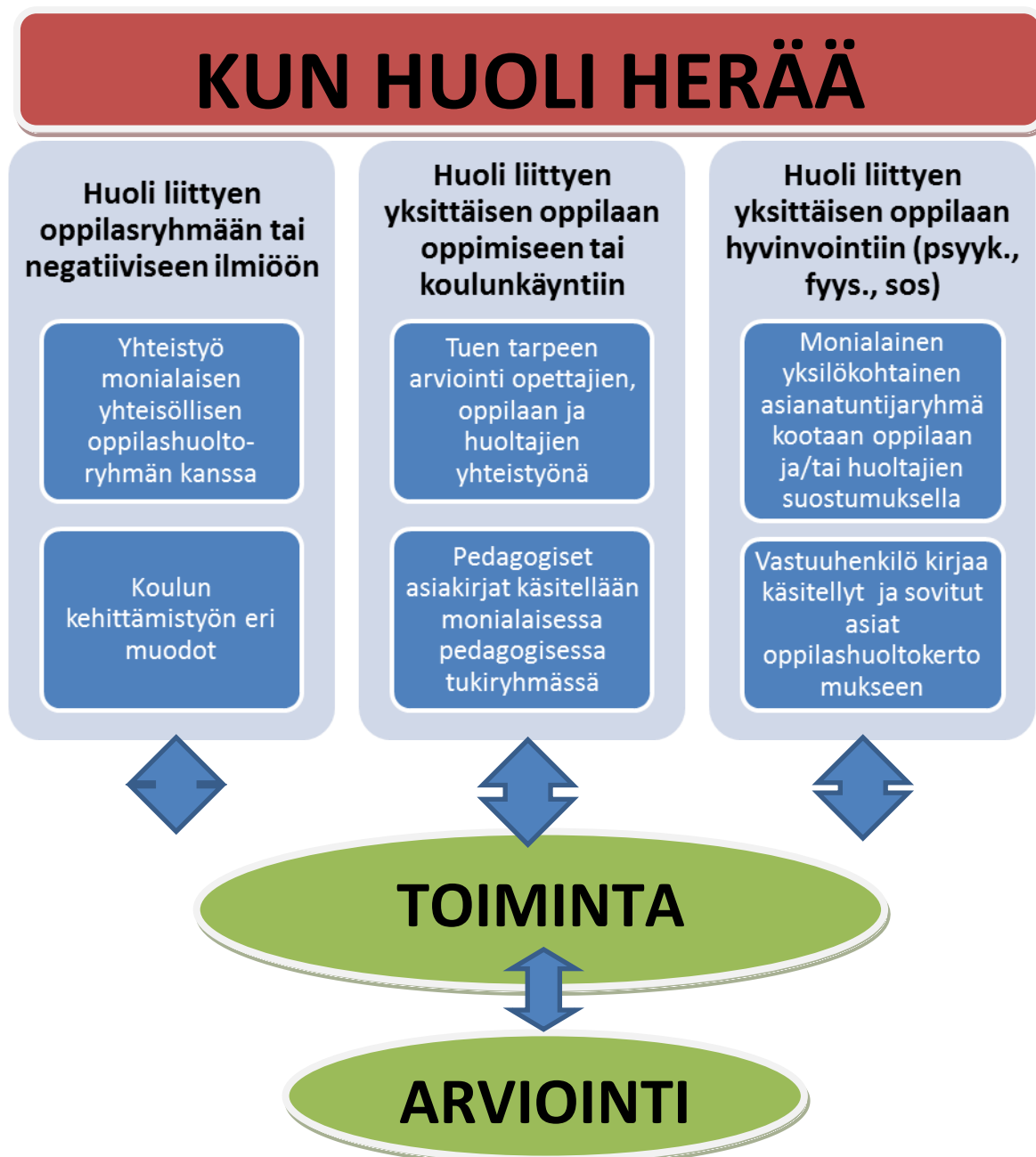
2.2. Oppilashuollon toimintamallit

Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko koulu-/oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Lisäksi oppilaalla on oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon siten kun laissa säädetään.

Esiopetuksen ja koulun ulkopuolisia oppilashuollon yhteistyötahoja ovat vapaa-aika-, liikunta- ja nuorisotoimi, lasten ja perheiden palvelut, seurakunnat, järjestöt, aamu- ja iltapäivätoiminta, kerhot, vanhempainneuvostot, poliisi- ja pelastuslaitos sekä erikoissairaanhoido.

Opetuksen tukitoimien järjestäminen ei ole oppilashuoltoa. Perusopetuslain edellyttämän kolmiportaisen tuen järjestämiseen liittyvät asiakirjat esi- ja perusopetuksessa käsitellään yksikkökohtaisessa **monialaisessa pedagogisessa tukiryhmässä**.

Kasvun, oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukeminen

2.3. Monialainen yhteisöllinen oppilashuolto

Yhteisöllisen oppilashuollon tehtävänä on seurata, arvioida ja kehittää kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Ajankohtaiset aiheet nousevat oppilaitosyksikön arjesta suoraan oppilailta, huoltajilta, henkilöstöltä tai yhteistyötoimijoilta. Lisäksi voidaan hyödyntää seuraavia tietolähteitä: kouluterveyskyselyt, Teaviisari, hankkeet ja tutkimukset, KiVa-koulu tai vastaava, laajennetun terveystarkastuksen koonnit. Yhteisöllisen oppilashuollon tarkoituksena on tukea luokkatason työskentelyä, kehittää yhteisöllisiä toimintatapoja ja edistää oppilaiden osallisuutta. Tätä työtä tehdään yhdessä verkostojen ja kotien kanssa. Yhteisöllinen oppilashuolto osallistuu myös yksikkökohtaisten oppilashuoltosuunnitelmien tekemiseen ja arviointiin.

Monialaiseen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään voivat kuulua rehtori tai muu yksikön esimies, oppilashuollosta vastaava henkilö, kouluterveydenhoitaja, perhekeskuksen edustaja, koulukuraattori, oppilaanohjaaja sekä vanhempainneuvoston ja oppilaskunnan edustajat. Lisäksi tarvittaessa voidaan ryhmään kutsua varhaisen tuen sosiaalityöntekijä/ -ohjaaja, lastensuojelun sosiaalityöntekijä, hyvinvointipedagogi, psykologi, nuorisotyöntekijä ja henkilöstön edustaja (luokanopettaja, aineenopettaja, koulunkäynninohjaaja, muu henkilöstön edustaja), poliisi, koululääkäri tai muu taho. Kyläkouluilla yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä voi olla koulujen yhteinen.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään 4 kertaa vuodessa. Kukin yksikkö kirjaa toiminnan aikataulun ja tarkemman kuvauksen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnasta yksikön omaan oppilashuoltosuunnitelmaan. Suunnitelma on kunkin esi- ja perusopetusyksikön yhteinen ja päivitetään vuosittain.

2.4. Monialainen yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtainen oppilashuolto tarkoittaa koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa, psykologi- ja kuraattoripalveluita, monialaisia yksilökohtaisia asiantuntijaryhmän tapaamisia sekä erityisoppilaitoksissa järjestettäviä sosiaali- ja terveyspalveluita. Myös monialaisen yksilökohtainen oppilashuollon tavoitteena on yhä ehkäistä ongelmien syntymistä, edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä oppilaan osallisuutta. Yksilökohtainen oppilashuolto toteutetaan monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä, johon kuuluvat oppilas ja hänen huoltajansa sekä muut tarvittavat tahot.

Monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä kutsutaan koolle, kun herää huoli lapsen fyysisestä, psyykkisestä ja/tai sosiaalisesta hyvinvoinnista. Ryhmän koollekutsumisesta sopii se henkilö, joka on asiaa jo huoltajien kanssa aiemmin käsitellyt. Mikäli lapsi, huoltajat ja huolen tunnistaja yhdessä haluavat järjestää monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisen, ilmoittaa huolen tunnistaja toiveen ryhmän järjestämisestä koulun oppilashuollon vastuuhenkilölle. Vastuuhenkilö nimetään yksiköittäin. Vastuuhenkilö tai muu sovittu henkilö kutsuu huoltajien/oppilaan kirjallisen luvan (Liite 1) mukaisesti muut asiantuntijatahot paikalle monialaiseen yksilökohtaiseen asiantuntijaryhmään. Asiantuntijaryhmälle varataan aikaa jokaisessa yksikössä lukuvuoden ajalle tarpeen mukaan. Oppilashuollon vastuuhenkilö ilmoittaa ajat asiantuntijaryhmän jäsenille.

2.5. Dokumentointi

Monialaisen yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän muistiot

Yhteisöllisten monialaisten oppilashuoltoryhmien kokouksista laaditaan vapaamuotoinen muistio, jonka muodon voivat yksiköt itse määrittellä. Muistiot ovat julkisia asiakirjoja.

Monialaisen yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kirjaukset

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan oppilashuollon kertomuksiin. Kirjauksia laativat asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö sekä muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Oppilashuollon kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi.

Oppilashuollon kertomukseen (liite 2) kirjataan:

- nimi, hetu, kotikunta, yhteystiedot
- alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen oppilaan/opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan/opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- tiedon käsittelystä oppilashuoltoryhmän kokouksessa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- kokouksessa tehdyt päätökset
- päätösten toteuttamissuunnitelmat sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä tekijän nimi ja hänen ammatti- tai virka-asemansa

Jos sivulliselle annetaan oppilashuollon kertomukseen sisältyviä tietoja, merkitään:

- mitä tietoja on luovutettu
- kenelle niitä on luovutettu
- millä perusteella luovutus on tehty (kenen suostumus/mikä säännös)
- pyyntöasiakirja tallennetaan

Oppilashuollon rekisteri

Yksilökohtaisen oppilashuollon kertomuksista muodostuu rekisteri, jonka ylläpitäjänä on koulutuksen järjestäjä. Rekisteriin tallennetaan monialaisessa yksilökohtaisessa oppilashuollossa laaditut oppilashuoltokertomukset.

Rekisterinpitäjä nimeää rekisterille vastuuhenkilön (oppilashuollosta vastaava), joka määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet ko. rekisteriin tallennettuihin tietoihin ja päättää tietojen luovuttamisesta. Vastuuhenkilö voi Liperin kunnassa olla erityisopettaja tai oppilaanohjaaja.

Muut kirjaukset

Kuraattorit kirjaavat yksilötapaamiset Mediatriin SOS-tietokantaan. Kouluterveydenhoitajat kirjaavat yksilötapaamiset PTH-tietokantaan.

2.6. Muut oppilashuoltoa toteuttavat yksiköt

Liperin kunnan alueella toimii omien hyvinvointipalvelujen lisäksi myös Ammattiopisto Luovi ja Siikasalmen kristillinen koulu. Siun sote vastaa oppilashuollon resurssien riittävydestä koko Liperin kunnan alueella oppilaan kotikunnasta riippumatta.

Ammattiopisto Luovi

Ammattiopisto Luovi on Hengitysliitto ry:n omistama ammatillinen erityisammattioppilaitos, joka järjestää ammatillista erityisopetusta koko Suomen alueella. Erityisen koulutustehtävän mukaisesti järjestämme ammatillista erityisopetusta, erityisopetuksen yhteydessä annettavaa valmentavaa koulutusta sekä ammatillisen erityisopetuksen asiantuntijapalveluita. Liperin kunnan alueella toimivassa Liperin yksikössä opiskelee 180 erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevaa nuorta ja aikuista. Liperin yksikköön kuuluvat myös Joensuun, Kuopion ja Lappeenrannan ja Imatran toimipisteet.

Ammattiopisto Luovissa opiskeluhyvinvoinnin edistäminen kuuluu kaikille. Jokaisessa Luovin yksikössä on säännöllisesti (vähintään 4x lukuvuodessa) kokoontuva opiskeluhyvinvointiryhmä (OHR), joka vastaa yhdessä opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa opiskeluhyvinvoinnin kehittämisestä, seurannasta ja arvioinnista. Hyvinvoivan oppilaitoksen kehittämiseen haastetaan mukaan myös huoltajat ja muut yhteistyötahot.

Muina jäseninä ovat yksikönjohtaja, koulutuspäälliköt, yksikön (toimipisteiden) ryhmäkohtaiset opiskeluhyvinvoinnin vastuuhenkilöt, ohjaajien edustaja, opiskelijakunnan edustaja sekä kunnan opiskeluhuollon palvelujen edustaja (kuraattori, psykologi, sosiaalityöntekijä tai opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja).

Ammattiopisto Luovissa on määritelty yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän käynnistäminen ja kuinka asioita käsitellään ja miten asia kirjataan yksilökohtaisen opiskeluhuollon reksiteriin.

Siikasalmen kristillinen koulu

Siikasalmen kristillinen koulu on Suomen Adventtikirkon ylläpitämä esi- ja perusopetusta antava yksityinen koulu, jonka arvomaailma perustuu kristillisiin arvoihin. Koulun oppilashuollon suunnitelma on osa Liperin kunnan oppilas- ja opiskelijahuollon suunnitelmaa. Siun sote järjestää koulun terveydenhoitaja-, psykologi- ja kuraattoripalvelut jokaiselle koulun oppilaalle riippumatta heidän kotikunnastaan.

3. Oppilashuollon arviointi

Tämä suunnitelma on pohjana koulujen omien oppilashuoltosuunnitelmien teolle. Oppilashuollon toimintaa seurataan oppilaitosyksiköissä säännöllisesti vuosittain. Laadunarvioinnissa on hankittava palautetta

henkilökunnalta, työryhmiltä, huoltajilta ja oppilailta. Palaute on käsiteltävä ja muutoksia toimintaan tehtävä sen mukaan, jos tarve vaatii.

Tehdessä arviota oppilashuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta huomioidaan yksiköittäin seuraavia muuttujia:

oppilasmäärät, luokkakoot, terveydenhoitajien ja koululääkärien määrät, kuraattorien ja psykologien resurssit, kouluterveyskyselyn tulokset, kiusaamistapaukset, lastensuojeluilmoitukset, oppilashuoltokertomusten määrä, Verso-sovittelut, koulunkäynnin ohjaajien määrä, nuorisokyselyn tulokset, tukiopetustunnit, erityisopetusresurssi, liperiläiset oppilaat sairaalakoulussa ja Honkalampikeskuksen koulussa tai Pysäkillä, Teaviisarin tulokset, yms.

Jokainen yksikkö arvioi oppilashuollon tarpeen, riittävyyden ja suuntaamisen omassa oppilashuollon suunnitelmassaan.

HUOLTAJIEN JA OPPILAAN SUOSTUMUS MONIALAISEN ASiantuntijaryhmän kokoontumiseen

Suostumme emme suostu siihen, että oppilaan

nimi _____ lk _____

asia _____

kutsutaan koolle monialainen yksilökohtainen asiantuntijaryhmä. Asiantuntijaryhmän kokoontuminen perustuu oppilas ja opiskelijahuoltolakiin 1287/2013 19.1§ ja 19.2§

Lupa ryhmään osallistumiselle:

virka-asema	nimi (ei pakollinen)	kyllä	ei
luokanopettaja/-valvoja			
erityisopettaja			
oppilaanohjaaja			
kouluterveydenhoitaja			
kuraattori			
sosiaalityöntekijä			
perheneuvolan työntekijä			
apulaisrehtori (oh-vastaava)			
huoltaja (t)			
muu (koulunkäynninohjaaja, lääkäri, omahoitaja, yms)			

Liperissä ____ / ____ 20____ Koollekutsuja _____

Huoltajan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

Oppilaan allekirjoitus

Yksilökohtaisen oppilashuoltoryhmän muistiO

pvm _____ kirjauksen tekijä _____

virka-asema _____

oppilaan nimi _____ lk _____

hetu _____

osoite _____

huoltaja _____ puh. _____

huoltaja _____ puh. _____

Kokouksen osallistujan nimi	huoltaja/virka-asema/ammatti
Palaverin aihe	Vireillepanijan nimi ja virka-asema

Oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset:

Tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa: tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma

ASIA/PÄÄTÖS	SEURANNASTA/TOTEUTUKSESTA VASTAA
muuta sovittua:	

LIITE: huoltajien ja oppilaan allekirjoittama suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumiseen

Muistio rekisterin pitäjälle: NIMI JA VARAHENKILÖ

LISÄTIETOJA, JOTKA REKISTERIN PITÄJÄ KIRJAA:

Sivullisille luovutetut tiedot: mitä tietoja, kenelle, milloin ja millä perusteella. Liitteenä kirjallinen tietojen pyyntölomake.